

POSTHOEK 2-4

.....

Ecologie

Rapportage aanvullend ecologisch onderzoek

Posthoek 2-4 te Deurne

Opdrachtgever	B&N 06 Kuiper7a 5521 DG Eersel
Rapportnummer	9946.002
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	31 juli 2020
Vestiging	Limburg Rijksweg Noord 39 6071 KS Swalmen 0475 - 504961 swalmen@econsultancy.nl
Opsteller	S. Westbroek, MSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	A.M.L. Thomissen, MSc
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	5
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	8
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	10
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	11

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van B&N 06 opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Posthoek 2-4 te Deurne.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy in juli 2019 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 9946.001, d.d. 2 augustus 2019).

Uit de quickscan is gebleken dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming, ten aanzien van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen meer informatie noodzakelijk is. Op basis van het aanvullend ecologisch onderzoek is dan ook beoordeeld of er bij de uitvoering van de herontwikkeling sprake zal zijn van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen.

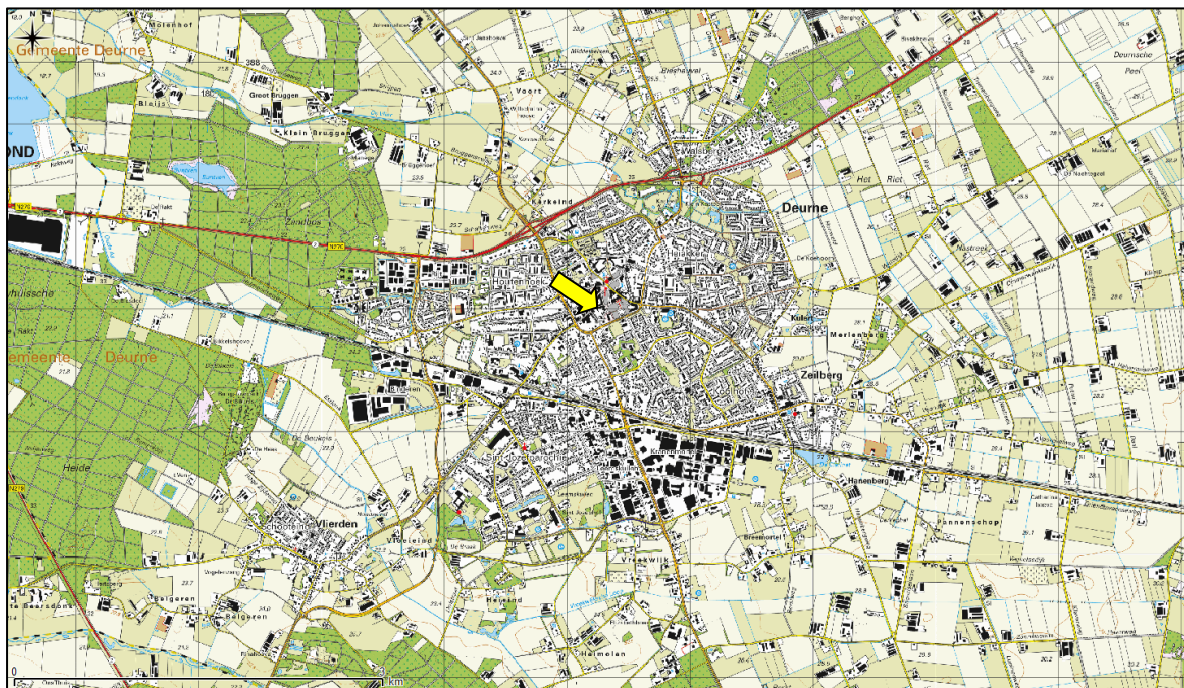
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 3.080 \text{ m}^2$) ligt aan de Posthoek 2-4, in de kern van Deurne. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 514.618$, $Y = 579.507$.

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie (gele pijl).

De onderzoekslocatie betreft een kantoorpand, bestaande uit bakstenen muren en betonnen daklijsten en een plat dak, met een verharde binnenplaats aan de oostzijde en een parkeervoorziening aan de westzijde.

Directe omgeving

Rondom de onderzoekslocatie bevinden zich woningen, appartementencomplexen en bedrijfspanden. Aan de zuidzijde van de onderzoekslocatie is groen aanwezig in de vorm van bomen en struikgewas langs de Hogeweg en een grasveld met bomen aan de overzijde (zuidzijde) van de Hogeweg. Tevens is in de omgeving groen aanwezig in de tuinen van de omliggende woningen.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek van de quickscan, op 8 juli 2019 (rapport 9946.001, d.d. 2 augustus 2019).

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Foto vanuit noordoostzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 4. Noordzijde van de te slopen bebouwing.

Figuur 5. Binnenplaats aan de oostzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 6. Zuidzijde van de te slopen bebouwing (rechts) met bomenrij langs de Hogeweg.

Figuur 7. Westzijde van de te slopen bebouwing.

Figuur 8. Parkeervoorziening binnen de onderzoekslocatie.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens het huidige kantoorgebouw te slopen en ter plaatse een appartementencomplex te realiseren (figuur 9).

Figuur 9. Ontwerp voor toekomstige situatie (bron: B&N 06).

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er ten aanzien van vleermuizen meer informatie is benodigd. De te slopen bebouwing bevat geschikte rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen, zoals openingen in de dakbetimmering en ruimtes achter betonnen daklijsten. De te slopen bebouwing is daardoor geschikt als verblijfplaats voor soorten als de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Deze soorten kunnen de bebouwing in principe gebruiken als zomerverblijf, kraamverblijf, paarverblijf en (milde) winterverblijfplaats. Middels onderhavig vervolgonderzoek dient duidelijk te worden of zich in de te slopen bebouwing verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Voor het onderzoek naar vleermuizen zijn in de periode half augustus 2019 tot half juli 2020 in totaal vijf veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avonduren en ochtenduren uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie maart 2017), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijf, kraamverblijf en paarverblijf/baltsplaats voor de laatvlieger, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat vleermuizen iedere (verblijfs)functie slechts een beperkte periode van het jaar gebruiken is onderzoek naar alle op de onderzoekslocatie mogelijke functies noodzakelijk. Iedere (verblijfs)functie afzonderlijk geniet een jaarronde bescherming.

Het totale aantal voorgestelde veldbezoeken is vastgesteld op basis van de grootte van de onderzoekslocatie, uitgaande van één waarnemer per veldronde. Met vijf bezoeken omtrent deze soortgroep is voldoende zekerheid verkregen over de functie van de onderzoekslocatie voor vleermuizen.

Tijdens de veldbezoeken is voornamelijk gelet op uitvliegende, invliegende of zwermende vleermuizen. Daarnaast is er ook gelet op foeragerende en passerende vleermuizen. Tijdens de veldbezoeken in de paarperiode is daarnaast gelet op sociale geluiden. In de periode augustus - september produceren mannetjes vleermuizen sociale geluiden vanuit of vliegend rondom bebouwing om vrouwtjes te lokken.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van professionele batdetectors met opnamemogelijkheid (Pettersson D240x). Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden.

Tabel I bevat een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel I. Onderzoeksinspanning vleermuizen.

		2019				2020			
		augustus	september	oktober		april	mei	juni	juli
vleermuizen	tijdstip	-	2 x avond	-		1 x ochtend	2 x avond		-
	datum		30 augustus en 23 september			4 mei	27 mei en 2 juli		
	functie		paar-/baltsverblijf			zomerverblijf	zomer-/ kraamverblijf		

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 11 °C. De windsnelheid lag beneden de 5 Bft en er was geen sprake van neerslag.

Tabel II bevat een overzicht van de tijdstippen en weersomstandigheden van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel II. Omstandigheden aanvullende onderzoeken vleermuizen.

Datum	Tijd	Temperatuur	Weersomstandigheden
30 augustus 2019	21:30 - 23:30	17°C	1 Bft, droog
23 september 2019	20:35 - 22:35	14°C	1 Bft, droog
4 mei 2020	04:05 - 06:05	11°C	2 Bft, droog
27 mei 2020	21:40 - 23:40	17°C	2 Bft, droog
2 juli 2020	21:55 - 23:55	16°C	2 Bft, droog

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

Verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie

Tijdens geen van de veldbezoeken zijn invliegende, uitvliegende, zwermende of gevel grijpende vleermuizen waargenomen binnen de onderzoekslocatie. Wel werden er tijdens de tweede onderzoekronde in de paarperiode enkele baltsende mannetjes gehoord (sociale geluiden), maar deze hadden geen binding met de onderzoekslocatie. Deze mannetjes hebben hun verblijfplaats vermoedelijk ergens in de omgeving, maar niet op de onderzoekslocatie zelf. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan met voldoende zekerheid worden vastgesteld dat de onderzoekslocatie geen functie heeft als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Verstoring van vleermuizen is op de projectlocatie dan ook niet aan de orde.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Tijdens de veldbezoeken zijn in de omgeving van de onderzoekslocatie geen invliegende, uitvliegende, zwermende of gevel grijpende vleermuizen waargenomen. Gezien de afstand tot bebouwing en bomen met vleermuisgeschikte holtes in de omgeving en de aard van de voorgenomen plannen, kunnen negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen in de omgeving van de voorgenomen ontwikkeling worden uitgesloten.

Foeragerende / passerende vleermuizen

Rondom het gebouw op de onderzoekslocatie werden enkele (1-3) foeragerende en passerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Foeragerende gewone dwergvleermuizen werden voornamelijk waargenomen in de siertuinen van de woningen ten westen van de onderzoekslocatie (figuur 10). Door de voorgenomen plannen zal echter geen essentieel foerageergebied verloren gaan. Bovendien blijven de tuinen behouden waardoor er geen sprake is van een (tijdelijke) vermindering van foerageergebied voor vleermuizen. De plannen zullen geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Dergelijke potentiële vliegroutes zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Door de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie worden geen vliegroutes verstoord. Tijdens de veldbezoeken zijn geen eenduidige vliegpatronen aangetroffen die door meerdere individuen worden gevolgd. Waargenomen vleermuizen betreffen exemplaren, die uit verschillende richtingen afkomstig zijn. Er is geen sprake van een eenduidig vliegpatroon dat door meerdere individuen wordt gevolgd. Overtreding ten aanzien van vliegroutes is hierbij niet aan de orde.

Figuur 10. De onderzoekslocatie is wit omlijnd. Het zwarte ovaal geeft het gebied weer waar enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen zijn waargenomen.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

Beschermingsregime

Alle vleermuissoorten vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn en de conventie van Bonn, in de Wet natuurbescherming ondergebracht in artikel 3.5. De verboden handelingen die van toepassing zijn op de vleermuizen betreffen het opzettelijk verstoren, doden of vangen van de dieren en het beschadigen of vernielen van de rust- en voortplantingsplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Functie van de onderzoekslocatie voor vleermuizen

Door de voorgenomen werkzaamheden zullen er geen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen worden verstoord. In de huidige bebouwing bevinden zich geen verblijfplaatsen van de onderzochte soorten. Eventuele verblijfplaatsen van vleermuizen in de omliggende bebouwing zullen gezien de onderlinge afstand en de schaal van de werkzaamheden geen hinder ondervinden van de geplande sloop en nieuwbouw op de onderzoekslocatie. Door de voorgenomen werkzaamheden worden geen essentiële foerageergebieden of vliegroutes aangetast. Om deze redenen kan overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft deze soortgroep worden uitgesloten. Er zijn geen aanvullende maatregelen benodigd.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van B&N 06 een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Posthoek 2-4 te Deurne. De onderzoekslocatie is in de huidige situatie bebouwd met een kantoorpand. De initiatiefnemer is voornemens het huidige kantoorgebouw te slopen en ter plaatse een appartementencomplex te realiseren.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy in 2019 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd. Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming, er ten aanzien van vleermuizen, meer informatie is benodigd. Op basis van het aanvullend ecologisch onderzoek is beoordeeld of er bij de uitvoering van de plannen sprake zal zijn van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen.

Resultaten

Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen in de te slopen bebouwing geconstateerd. Eventuele verblijfplaatsen van vleermuizen in de omliggende bebouwing zullen, gezien de onderlinge afstand en de schaal van de werkzaamheden, geen hinder ondervinden van de geplande sloop en nieuwbouw op de onderzoekslocatie. Door de voorgenomen werkzaamheden worden geen essentiële foerageergebieden of vliegroutes van vleermuizen aangetast.

Conclusie

Econsultancy verwacht dat juridisch gezien er geen overtreding van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming aan de orde is en dat een ontheffing niet noodzakelijk is. Door de voorgenomen werkzaamheden zullen er geen vaste rust- en verblijfplaatsen of essentiële foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen worden verstoord.

Aanbevelingen

Gedurende de werkzaamheden dient te allen tijde de algemene zorgplicht in acht te worden genomen. Eventueel ten tijde van de sloop en nieuwbouw op de onderzoekslocatie aanwezige dieren dienen de mogelijkheid te krijgen om weg te komen.

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Een mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of voortplantingsplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

